

رای شماره ۱۳۲۷ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۳۰ هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی دیوان عدالت اداری (موضوع شکایت و خواسته: ۱. ابطال بخشنامه شماره ۱۹۲۲/۹۵/۲ ستاد مرکزی بانک سپه ۲. ابطال کلیه عملیات بانک سپه از تاریخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۱ تاریخ ابلاغ دستورالعمل اجرایی تبصره ۳۵ تا زمان حاضر ۳. رهاسازی وثیقه و تضامین.)

شماره پرونده: هـ / ع / ۹۹۰۰۶۱۸ شماره دادنامه: ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۶۰۱۱۳۲۷ تاریخ: ۱۴۰۰/۱۱/۳۰

* شاکی: آقای رهام صالحیان باغخواص

* طرف شکایت: بانک سپه مدیریت شعب استان مازندران

* موضوع شکایت و خواسته: ۱. ابطال بخشنامه شماره ۱۹۲۲/۹۵/۲ ستاد مرکزی بانک سپه ۲. ابطال کلیه عملیات بانک سپه از تاریخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۱ تاریخ ابلاغ دستورالعمل اجرایی تبصره ۳۵ تا زمان حاضر ۳. رهاسازی وثیقه و تضامین.

* شاکی دادخواستی به طرفیت بانک سپه مدیریت شعب استان مازندران به خواسته ۱. ابطال تمام بخشنامه شماره ۱۹۲۲/۹۵/۲ ستاد مرکزی بانک سپه ۲. ابطال کلیه عملیات بانک سپه از تاریخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۱ تاریخ ابلاغ دستورالعمل اجرایی تبصره ۳۵ تا زمان حاضر ۳. رهاسازی وثیقه و تضامین، تقدیم کرده که به هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی ارجاع شده است. متن مقرر مورد شکایت به قرار زیر می باشد:

شاکی پس از اخطار رفع نقص در خصوص مشخص نمودن قسمت مورد شکایت از مصوبه معترض عنه همچنان بر مغایرت کلی مصوبه با قانون تاکید نموده و به طور مشخص قسمت مورد اعتراض خود را تعیین نکرده است.

دستورالعمل اجرایی ماده ۲ آیین نامه اجرایی تبصره ۳۵ قانون اصلاح بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور

با استناد به نامه شماره ۳۷۲۴۳۸/۹۵ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۱ و نامه شماره ۴۰۰۶۳۳/۹۵ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۱ مدیریت کل اعتبارات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران دستورالعمل اجرایی تبصره ۳۵ قانون اصلاح بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور در خصوص بخشودگی سود متعلق به تسهیلات تا یک میلیارد ریال به شرح ذیل ابلاغ می گردد.

ماده ۱ عناوین دستورالعمل :

۱-۱) مشمولین : اشخاص حقیقی و حقوقی که دارای تسهیلات یک میلیارد ریالی و کمتر از آن (طبق اولویت بندی های تعیین شده مندرج در این دستورالعمل) می باشد .

۱-۲) تسهیلات : اصل تسهیلات پرداختی (فارغ از مانده بدهی) نباید از یک میلیارد ریال بیشتر باشد و مشمولین نیز صرفاً می توانند از بخشودگی سود و وجه التزام یک فقره تسهیلات (بارعایت اولویتهای تعیین شده) بهره مند گردند. بر این اساس برای آن دسته از مشتریانی که دارای بیش از یک فقره قرارداد منعقد شده کمتر از یک میلیارد

ریال بوده اند قراردادی که بیشترین مانده " مطالبات غیر جاری " را داشته بطور پیش فرض (در منوی تبصره ۳۵) جهت تسویه درج شده است .

۱-۳) سود تسهیلات : مانده سود پرداخت نشده ناشی از اعطای تسهیلات (اعم از قبل و بعد از سررسید) که به هنگام تسویه بطور سیستمی از حساب واسط تامین خواهد شد .

۱-۴) سود دوران معطلی (سود بعد از سررسید): مابه التفاوت نرخ وجه التزام با نرخ جریمه تاخیر می باشد.

۱-۵) جریمه تاخیر : مابه التفاوت نرخ سود تسهیلات تا نرخ وجه التزام (حداکثر ۶٪) که می بایست به هنگام تسویه حساب در سرفصل زیر خط ثبت و نگهداری شود .

ماده ۲ : شرایط استفاده از ظرفیت تبصره ۳۵ قانون اصلاح بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور

بدهکارانی که اصل بدهی خود و هزینه های اقدامات قانونی انجام شده را در مهلت مقرر به صورت نقدی تسویه نمایند از بخشودگی سود قبل و بعد از سررسید (وفق تبصره ۳۵ قانون یادشده) و جریمه متعلقه (وفق ضوابط اجرای ارکان وصول مطالبات مناطق و شعب ، مندرج در (بند ۸۶) برنامه جامع عملیاتی) بهره مند خواهند شد در این راستا رعایت مواد ذیل الزامی است .

۱-۲) اخذ اقرارنامه: بر اساس تبصره ماده (۳) دستورالعمل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران الزامی است از مدیونین اقرار نامه ای (به شرح پیوست) مبنی بر عدم استفاده از بخشودگی سود و وجه التزام بیش از یک قرارداد (در بانک متبوع و سایر بانکها) اخذ گردد.

۲-۲) دریافتی های گذشته و تسهیلات اعطایی از محل و صندوق توسعه ملی:

آن بخش از مانده مطالبات بانک که قبل از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل از مشتریان دریافت شده و همچنین تسهیلات اعطایی از محل و صندوق توسعه ملی، مشمول مفاد این دستورالعمل نمی شوند.

۳-۲) قرارداد قرض الحسنه: از ۱۲ درصد نرخ جریمه متعلقه در عقد قرض الحسنه، ۶ درصد آن مورد بخشودگی قرار گرفته و ۶ درصد باقی مانده از محل اعتبارات تبصره مذکور محسوب و قابل تسویه می باشد.

۴-۲) صرفاً وصولی های نقدی ملاک عمل بوده و اعمال هر روش به غیر از آن ممنوع و تخلف محسوب می شود.

۵-۲) سهم بخشودگی مناطق:

سهامیه هر منطقه بابت استفاده از ظرفیت بخشودگی سود تبصره یاد شده، بر اساس مطالبات غیرجاری و تمدیدی و امهال شده تسهیلات (کمتر از یک میلیارد ریال) مطابق با اطلاعات مندرج در سیستم اعتباری برآورد و به شرح جدول پیوست تعیین گردیده است.

ماده (۳) وظایف:

الف) مدیریت های شعب مناطق:

۱) کنترل سهامیه بودجه، بر اساس مانده حساب بدهکاران موقت (کد حساب ۳۱۹۱۳۸۰۰۱) تراز کل منطقه در پایان هر روز توسط مدیریت شعب منطقه صورت می پذیرد و چنانچه مبلغ قابل استفاده از بخشودگی به سقف ۹۰٪

سهمیه تعیین شده بالغ گردد، بایستی به شعب تحت پوشش اطلاع رسانی لازم مبنی بر توقف فرآیند تسویه قراردادهای از ابتدای روز کار بعد اعلام گردد بدیهی است در صورتیکه مبالغ استفاده شده از بخشودگی بیشتر از سقف تعیین شده باشد مسئولیت آن متوجه مسئولین محترم مناطق خواهد بود و تعیین تکالیف ۱۰٪ باقی مانده بصورت کنترل شده توسط مدیریت شعب مناطق و درخواست شعب مربوطه امکان پذیر خواهد بود.

بر این اساس مدیریت محترم مناطق می توانند، لیست قراردادهای را که با رعایت اولویت های اعلامی مشمول بخشودگی بوده لیکن در منوی تعبیه شده تبصره ۳۵ قابل مشاهده نیست و یا مشتری درخواست جایگزینی و تسویه قرارداد دیگری را داشته باشد (طبق فرمت جدول پیوست) به اداره کل پیگیری وصول مطالبات اعلام نمایند تا پس از بررسی در صورت امکان در فایل بعدی به قراردادهای مشمول تسویه اضافه شود.

۲) چنانچه منطقه ای درخواست غیر فعال نمودن منوی تبصره فوق الذکر را داشته باشند، می توانند هماهنگی های لازم را با اداره کل توسعه فناوری اطلاعات انجام داده تا اداره یاد شده اقدامات لازم جهت توقف برنامه فوق را معمول نماید.

ب) شعب:

۱) قراردادهای که فاقد کد ملی مشتری بوده یا با الگوریتم اداره ثبت احوال همخوانی نداشته باشد، شعب لازم است هنگام ورود به منوی مربوطه نسبت به تصحیح کد ملی مشتری اقدام نمایند.

۲) شعب ملزم به رعایت اولویت های تعیین شده مطابق با سقف تسهیلات اعطایی و موعد های زمانی مندرج در جدول اولویت های این دستورالعمل هستند.

۳) در صورت برون سپاری و یا انجام اقدامات، وصول کلیه هزینه های مربوطه الزامی بوده و می بایست قبل از عملیات تسویه قرارداد و خارج از منوی تبصره (۳۵) محاسبه و از مشتری نقداً دریافت گردد.

۴) شعب لازم است کد حساب بدهکاران موقت (۳۱۹۳۸۰۰۱) را با کد عملیاتی (۰۴) در سیستم شعبه تعریف نموده تا نرم افزار تهیه شده قادر به ثبت مبالغ سود تسهیلات در بیان مذکور باشد.

ماده ۴) اولویت ها:

با توجه به منابع محدود، اولویت های تعیین شده به شرح ذیل می باشد.

در ضمن بر اساس مفاد نامه شماره ۴۰۳۳۶۷/۹۵ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۵ مدیریت کل محترم اعتبارات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در حال حاضر قراردادهای اولویت های ۱ تا ۳ در منوی مربوطه قابل مشاهده می باشد.

شماره اولویت

عنوان اولویت

تا سقف مبلغ به میلیون ریال

مهلت برخورداری از مزایای دستورالعمل

۱

مانده مطالبات (اعم از جاری و غیر جاری) تسهیلات اعطایی یارانه ای مورد حمایت دولت برای حوادث غیر مترقبه و مسکن روستایی (سال مختلف) و همچنین ماده مطالبات منتقل شده به حساب دولت با موضوع های یاد شده

۱۰۰

از زمان ابلاغ تا ۱۵ فروردین سال ۱۳۹۶

۲

مانده مطالبات امهال شده کشاورزان آسیب دیدگان ناشی از حوادث غیرمترقبه بندهای (د) تبصره ۱۱ قانون بودجه سال های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ و بند (و) تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۱۳۹۵ اولیت داشته و ذینفعان مشمول می توانند نسبت به تسویه بدهی خود و بخشودگی سود و جرایم متعلقه بهره مند شوند.

۱۰۰

از زمان ابلاغ تا ۱۵ فروردین سال ۱۳۹۶

۳

مانده مطالبات غیرجاری تا پایان سال ۱۳۹۴ (با اولویت مناطق روستایی و محروم)

۱۰۰

از زمان ابلاغ تا ۱۵ فروردین سال ۱۳۹۶

۴

مانده مطالبات غیرجاری تا پایان سال ۱۳۹۴ (با اولویت مناطق روستایی و محروم)

۲۰۰

متعاقباً اعلام خواهد شد

۵

مانده مطالبات غیرجاری تا پایان سال ۱۳۹۴ (با اولویت مناطق روستایی و محروم)

۳۰۰

متعاقباً اعلام خواهد شد

۶

مانده مطالبات غیرجاری تا پایان سال ۱۳۹۴ (با اولویت مناطق روستایی و محروم)

۴۰۰

متعاقباً اعلام خواهد شد

۷

مانده مطالبات غیرجاری تا پایان سال ۱۳۹۴ (با اولویت مناطق روستایی و محروم)

۵۰۰

متعاقباً اعلام خواهد شد

۸

مانده مطالبات غیرجاری تا پایان سال ۱۳۹۴ (با اولویت مناطق روستایی و محروم)

۶۰۰

متعاقباً اعلام خواهد شد

۹

مانده مطالبات غیرجاری تا پایان سال ۱۳۹۴ (با اولویت مناطق روستایی و محروم)

۷۰۰

متعاقباً اعلام خواهد شد

۱۰

مانده مطالبات غیرجاری تا پایان سال ۱۳۹۴ (با اولویت مناطق روستایی و محروم)

۸۰۰

متعاقباً اعلام خواهد شد

۱۱

مانده مطالبات غیرجاری تا پایان سال ۱۳۹۴ (با اولویت مناطق روستایی و محروم)

۹۰۰

متعاقباً اعلام خواهد شد

۱۲

مانده مطالبات غیرجاری تا پایان سال ۱۳۹۴ (با اولویت مناطق روستایی و محروم)

۱۰۰۰

متعاقباً اعلام خواهد شد

۱۳

مانده مطالبات غیرجاری تا پایان سال ۱۳۹۵

۱۰۰

متعاقباً اعلام خواهد شد

۱۴

مانده مطالبات غیرجاری تا پایان سال ۱۳۹۵

۲۰۰

متعاقباً اعلام خواهد شد

۱۵

مانده مطالبات غیرجاری تا پایان سال ۱۳۹۵

۳۰۰

متعاقباً اعلام خواهد شد

۱۶

مانده مطالبات غیرجاری تا پایان سال ۱۳۹۵

۴۰۰

متعاقباً اعلام خواهد شد

۱۷

مانده مطالبات غیرجاری تا پایان سال ۱۳۹۵

۵۰۰

متعاقباً اعلام خواهد شد

۱۸

مانده مطالبات غیرجاری تا پایان سال ۱۳۹۵

۶۰۰

متعاقباً اعلام خواهد شد

۱۹

مانده مطالبات غیرجاری تا پایان سال ۱۳۹۵

۷۰۰

متعاقباً اعلام خواهد شد

۲۰

مانده مطالبات غیرجاری تا پایان سال ۱۳۹۵

۸۰۰

متعاقباً اعلام خواهد شد

۲۱

مانده مطالبات غیرجاری تا پایان سال ۱۳۹۵

۹۰۰

متعاقباً اعلام خواهد شد

۲۲

مانده مطالبات غیرجاری تا پایان سال ۱۳۹۵

۱۰۰۰

متعاقباً اعلام خواهد شد

.

ضمناً با عنایت به اهمیت وصول مطالبات معوق، ضمن اشاره به اطلاعیه ۴۳۳/۹۵/۳ مورخ ۱۲/۱۱/۹۵ و تصویب نامه شماره ۹۵۰۱۰۵۷/۴ مورخ ۳۰/۹/۹۵ هیأت مدیره محترم بانک به آگاهی می رساند، در صورت وصول نقدی انواع تعهدات غیرجاری مشتریان با طرح تخصیص پاداش مشارکت در وصول مطالبات غیرجاری کارکنان به شرح اطلاعیه یاد شده موافقت شده است.

ماده (۵) نحوه تسویه قراردادهای مشمول در سیستم:

به منظور استخراج آمار و اطلاعات مورد نیاز و عملیات بازپرداخت قراردادهای، منوی "تسویه قرارداد از محل تبصره ۳۵ قانون بودجه" تهیه و در سیستم اعتباری شعب نصب شده که مراحل اجرای آن و نحوه تسویه مطالبات مشمول به شرح ذیل ارائه می شود:

۵-۱) قراردادهای مشمول این دستورالعمل بر اساس مانده مطالبات غیرجاری شعب و همچنین قراردادهای جاری تمدیدی و یا امهال شده مطابق اطلاعات سیستم اعتباری بانک در مقطع ۱۳۹۵/۱۰/۳۰ توسط اداره کل آمار و ارزیابی عملکرد تهیه و در منوی مذکور تعبیه شده است.

۵-۲) کاربران شعب از منوی ۱-۱۶-۱۷ با پانچ شماره قرارداد می توانند وضعیت قراردادهای مشمول را به تفکیک نوع بدهی مشتری مشاهده و اقدامات لازم مبنی بر تأیید مبالغ قابل رویت و یا اصلاح صورت حساب به تفکیک اصل و سود اولیه به همراه محاسبه و بروز رسانی وجه التزام متعلقه را جهت تأیید مجدد اجزاء بدهی انجام دهند.

۵-۳) پس از اطمینان از وجود قرارداد در منوی یاد شده و انجام اصلاحات مورد نیاز در صورتحساب، شعب ملزم می باشند جهت تسویه قرارداد مبلغ اصل مطالبات قابل تسویه را به حساب کارت اقساط مشتری و یا حساب متمرکز مشتری واریز نمایند، چنانچه مشتری فاقد حساب متمرکز در بانک سپه باشد لازم است مبلغ پرداختی به حساب جاری طلایی شعبه واریز گردد تا فرآیند تسویه همزمان با ورود شماره حساب توسط برنامه نرم افزاری مربوطه انجام پذیرد.

۵-۴) با توجه به اینکه مانده وجه التزام تعهدی قراردادهای عمدتاً به مدت ۶ ماه در حساب های بالای خط شناسایی شده و یا با رعایت مفاد اطلاعیه شماره ۴۴۹/۹۲/۳ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۵ در خصوص "ثبت انتظامی وجه التزام مطالبات غیر جاری" به مدت بیش از ۶ ماه در حسابهای زیر خط ثبت شده است، لازم است شعب برای قراردادهای مشمول تسویه، ابتدا نسبت به محاسبه کل وجه التزام متعلقه قرارداد اقدام نموده و سپس بعد از کسر مانده تعهدی نسبت به ثبت ما به التفاوت آن به تفکیک سود دوران معطلی در حساب وجه التزام دریافتی و ثبت ۶٪ جریمه تأخیر در حساب های زیرخط به شرح اسناد ذیل اقدام نمایند.

۵-۴-۱) شناسایی سود دوران معطلی و ثبت آن در صورتحساب:

بد: وجه التزام دریافتی (معادل کل سود دوران معطلی قرارداد مربوطه پس از کسر مانده وجه التزام دریافتی تعهدی)

بس: وجه التزام دریافتی

نکته: پس از صدور سند فوق مانده وجه التزام دریافتی می بایست معادل کل سود دوران معطلی قابل تسویه باشد.

۵-۴-۲) شناسایی جریمه تأخیر (معادل ۶٪) قابل شناسایی برای قرارداد و ثبت آن در حسابهای انتظامی:

بد: حسابهای انتظامی (معادل کل جریمه تأخیر حداکثر ۶٪) پس از کسر مانده شناسایی شده در حسابهای انتظامی)

بس: طرف حسابهای انتظامی

۵-۵) مجموع مبالغ مشمول بخشودگی اعم از سود قرارداد و سود دوران معطلی از بیلان بدهکاران موقت (کد حساب ۳۱۹۱۳۸۰۰۱) تأمین گردیده و تسویه مانده های متناظر آن در قرارداد انجام می شود.

۵-۶) مطابق با بخشنامه تسویه قبل از سررسید، مانده سود سال های آینده اقساط سررسید نشده تماماً به طرفیت حساب متناظر تسویه گردیده و همزمان مبلغ سود اولین قسط سررسید نشده بعلاوه ۱۰٪ سود اقساط آتی از محل حساب بدهکاران موقت تأمین و به طرفیت سود معاملات عقود اسلامی منظور خواهد شد. که نتیجه این عملیات نیز در آرتیکل تسویه مطالبات منعکس می شود.

۵-۷) ثبت جریمه تأخیر (۶٪) در حساب های زیر خط (بیلانهای ۵۹۹ و ۶۹۹) بابت ارایه آمار واقعی به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بوده و مانده این حساب به هنگام برداشت مبلغ اصل تسهیلات از حساب مشتری در آرتیکل تسویه مطالبات معکوس و صفر خواهد شد.

۵-۸) اطلاعات قراردادهایی که از طریق نرم افزار مربوطه تسویه می شوند، در شعبه ثبت شده و به صورت روزانه به اداره کل آمار و ارزیابی عملکرد ارسال می گردد.

۵-۹) پس از پایان تسویه قرارداد و با توجه به ثبت اسناد حسابداری در آرتیکل ثابت ۱۹، شعب می توانند از طریق منوی ۲۱-۲۱ رسید تسویه قرارداد را چاپ و به مشتری ارائه نمایند.

ماده ۶) نکات با اهمیت:

شعبه به هنگام تسویه قراردادها می بایست برای طبقات مختلف مطالبات غیرجاری به شرح ذیل کنترل های لازم را انجام دهند. در ضمن دقت نمایند موارد ذیل صرفاً برای اصلاح قراردادهای تسویه شده این دستورالعمل موضوعیت دارد و تعدیلات مربوطه به اطلاعیه شماره ۲۹۴/۹۵/۳ مورخ ۱۳۹۵/۸/۱۰ در رابطه با سایر قراردادها می بایست همچنان طبق اطلاعیه مذکور با نظارت مدیریت های شعب مناطق (و در صورت لزوم با هماهنگی ادارت متولی) انجام پذیرد.

۶-۱) قرار دادهای سر رسیده گذشته و معوق عادی:

در این دسته از قراردادها نیز لازم است شعب مبلغ وجه التزام متعلقه قابل رویت در منوی تبصره ۳۵ را با اطلاعات صورتحساب مشتری مقایسه و در صورت اطمینان از صحت محاسبه صرفاً نسبت به تکلیک سود دوران معطلی و جریمه متعلقه و ثبت آن در حسابها اقدام نمایند و در صورتی که مبالغ مندرج در صورتحساب کمتر باشد می بایست مابه التفاوت مربوطه نیز در حسابها منعکس و سپس عملیات تسویه صورت پذیرد.

۶-۲) قراردادهای دین حال شده موج.د در طبقه مشکوک الوصول:

در این دسته از قراردادها منوی تبصره ۳۵ سود دوران معطلی و جریمه تاخیر ۶٪ را بر مبنای فایل اقساط محاسبه می نماید. لیکن شعب می بایست مبلغ وجه التزام رابه صورت دین حال شده محاسبه نموده و سپس نسبت به ثبت مابه التفاوت آن (پس از کسر مانده تعهدی) به تفکیک در حساب های مربوطه اقدام نمایند در این حالت مبالغ صورت حساب با مبالغ قابل رویت در منوی تبصره یاده شده تطبیق خواهد نمود و عملیات تسویه قابل انجام است.

۳-۶) قراردادهای تقسیط مجدد (به استثناء قراردادهای منعقد شده با متمم:

الف) در طبقه جاری بوده و مشتری در حال پرداخت اقساط می باشد:

در این دسته از قراردادها، ابتدا با رعایت مفاد اطلاعیه شماره ۳/۹۵/۲۹۴ مورخ ۱۰/۸/۱۳۹۵ در رابطه با "

نحوه محاسبه مانده بدهی مشتری و اخذ وجه التزام قراردادهای غیر جاری تعیین تکلیف شده" نسبت به اصلاح حسابهای مربوطه برای مبالغ تسویه نشده اقدام و سپس عملیات تسویه انجام پذیرد.

ب) قسایطی پرداخت نشده لیکن مطالبات همچنان در طبقه جاری متوقف است :

با توجه به مفاد سیاستها و ضوابط اعتباری بانک، چنانچه مشتری پس از تقسط بدهی در باز پرداخت به موقع تعهدات حداکثر سه ماه از سر رسید اولین قسط پرداخت نشده امتناع نموده شعب می بایست نسبت به برگشت بدهی به حالت قبل از تقسیط اقدام نمایند، در این حالت ضمن برگشت مطالبات به حالت قبل از تقسیط (دین حال) و سپس با رعایت مفاد اطلاعیه اخیر الذکر نسبت به اصلاح حسابهای مربوطه اقدام و متعاقباً عملیات تسویه انجام گیرد.

نکته: چنانچه شعب جهت انجام تقسیط مجدد قراردادها بند (الف) اخیر الذکر ثبت سود دوران معطلی قرارداد را در سر فصل اصل تسهیلات به طرفیت سود سال های آینده نگهداری نموده باشند، به هنگام اصلاح مبالغ تسویه نشده، مانده سود دوران معطلی را مطابق ثبت بند (۱-۴-۵) به حساب در آمد منظور نموده و معادل آن در حساب سود دوران معطلی رابه هنگام تقسیط مجدد در سر فصل تسهیلات به طرفیت حساب درآمد (کد ۴۷۲) منظور نموده باشند به هنگام برگشت قرارداد به حالت اولیه نیازی به منفی نمودن کد (۴۷۲) نبوده و بایستی ضمن تفکیک سهم سود دوران معطلی از سر فصل تسهیلات، مابه التفاوت سود مذکور(محاسبه شده به حالت دین حال) مطابق ثبت بند (۱-۴-۵) به حساب در آمد منظور شود .

۴-۶) قراردادهای امهال شده :

در این دسته از قراردادها نیز اصلاحات و تعدیلات لازم می بایست بر اساس تصویب نامه ها و قوانین بودجه مربوطه با در نظر داشتن مفاد بخشنامه ها و دستورالعمل های داخلی انجام گرفته و پس از آن عملیات تسویه قرارداد انجام پذیرد.

مدیریت امور حقوقی ووصول مطالبات - اداره کل پیگیری وصول مطالبات

*دلایل شاکای برای ابطال مقرره مورد شکایت:

در بند ۴ تبصره ۳۵ قانون اصلاح قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور مصوب ۱۳۹۵ بخشودگی سود تسهیلات منوط به بازپرداخت اصل تسهیلات شده است به طوری که کلیه جریمه های متعلق به این تسهیلات در زمان تسویه بخشوده می شود. در دستورالعمل بانک مرکزی نیز موضوع تبصره فوق به بانک های عامل ابلاغ گردیده است. اینجانب بر اساس تبصره ماده ۳۵ قانون مذکور و بند ۴ ماده ۱ دستورالعمل بانک مرکزی مشمول بخشودگی می باشم و این حق از تاریخ ۳/۶/۱۳۹۵ تا زمان تسویه حساب از بانک عامل محفوظ است و اولویت بندی دستورالعمل مذکور که انتظام دهنده اجرای قانون است حق محفوظ را نقض نمی کند. مطابق تبصره ماده ۳۵ در صورت بازپرداخت اصل تسهیلات توسط مشمول، دولت نسبت به سود تسهیلات و جریمه های متعلق به

تسهیلات ضامن گردیده و سایر ضامن ها بریئ الذمه می شوند؛ به طوری که در رای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۳۱۰۷ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۸ مورد تاکید قرار گرفته است.

هر گونه عملیات بانک بعد از ۱۳۹۵/۱۱/۲۱ تاریخ بازپرداخت اصل تسهیلات و بری شدن مضمون عنه از ذمه که منجر به گرو نگه داشتن وثیقه و تضامین و دریافت وجه بیشتر از اصل و سود تسهیلات مندرج در قرارداد گردیده خلاف قواعد فقهی «وزر» بوده و شرعاً حرام است.

*در پاسخ به شکایت مذکور، دایره حقوقی بانک سپه به موجب لایحه شماره ۶۲۳۴۲۶/۹۹/۱ مورخ ۱۳۹۹/۵/۱۹ به طور خلاصه توضیح داده اند که:

این دعوی با همین کیفیت در شعبه پنجم دادگاه عمومی (حقوقی) دادگستری ساری رسیدگی و غیر وارد دانسته شده و دادگاه تجدید نظر استان نیز رای مزبور را تایید نموده است. لذا با عنایت به قطعیت رای مذکور و اعتبار امر مختومه قابل رسیدگی مجدد در دیوان عدالت اداری نمی باشد.

حسب تبصره ماده ۲ دستورالعمل اجرایی تبصره ۳۵ قانون اصلاح قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور بانک مرکزی زمان بندی برای اجرای اولویت ها بر عهده بانک عامل بوده است و بر این اساس در آن زمان تسهیلات پرداختی با مبالغ کمتر از ۵۰۰ میلیون ریال مشمول این طرح می گردد در حالیکه تسهیلات موضوع دعوی شاکی به مبلغ ۷۲۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال بوده است که مشمول این طرح نمی گردد.

*نظریه شورای نگهبان در خصوص درخواست شاکی نسبت به مغایرت مصوبه مورد اعتراض با شرع:

چنانچه مصوبه مورد شکایت مطابق قانون باشد خلاف شرع شناخته نشد. تشخیص آن بر عهده دیوان عدالت اداری است.*نظریه تهیه کننده گزارش:

به استثنای فراز ۱ - ۲ (از ماده ۱ و نیز فرازهای ۲ - ۱) و ۲ - ۲ (از ماده ۲ دستورالعمل مورد شکایت به شماره ۱۹۲۲/۹۵/۲ مورخه ۱۳۹۵/۱۲/۱۶ صادره از بانک سپه ، که به شرح جداگانه نظریه تنظیم و به هیأت محترم دیوان عدالت اداری ارسال شده است ، سایر فرازها و احکام مندرج در دستورالعمل موصوف که در صدد بیان افراد مشمول تسهیلات و نیز نوع سود و جرایم مشمول بخشودگی و بیان وظایف مدیران شعب بانک ها در نحوه رسیدگی به تقاضاهای تسهیلات گیرندگان و بیان اولویت های اعمال مفاد تبصره ۳۵ قانون بودجه سال ۱۳۹۵ در راستای ملاک اتخاذی از رای اخیر هیأت عمومی به شماره ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۲۵۲۵ مورخه ۱۴۰۰/۹/۱۶ می باشد و ایضاً مواردی از قبیل نحوه تسویه تسویه قراردادهای و توضیح قراردادهای سر رسید گذشته و معوق و عادی و حکم هر کدام از آنها را مورد بیان قرار داده است و شرح وظایف بانک ها و شعب در نحوه رسیدگی به تقاضاهای اشخاص را در این دستورالعمل به نحو کامل و مستوفی بیان نموده است و احکام مندرج در این دستورالعمل در راستای اهداف مقنن بوده و در حدود اختیار بانک سپه در تدوین دستورالعمل برای اجرای هر چه بهتر قانون ، نگارش یافته اند.

تهیه کننده گزارش:

یونس داودی

رای هیأت تخصصی مالیاتی ، بانکی دیوان عدالت اداری

به استثنای فراز ۱ - ۲) از ماده ۱ و نیز فرازهای ۲ - ۱) و ۲ - ۲) از ماده ۲ دستورالعمل مورد شکایت به شماره ۱۹۲۲/۹۵/۲ مورخه ۱۳۹۵/۱۲/۱۶ صادره از بانک سپه ، که به شرح جداگانه نظریه تنظیم و به هیأت محترم دیوان عدالت اداری ارسال شده است ، سایر فرازها و احکام مندرج در دستورالعمل موصوف که در صدد بیان افراد مشمول تسهیلات و نیز نوع سود و جرایم مشمول بخشودگی و بیان وظایف مدیران شعب بانک ها در نحوه رسیدگی به تقاضاهای تسهیلات گیرندگان و بیان اولویت های اعمال مفاد تبصره ۳۵ قانون بودجه سال ۱۳۹۵ در راستای ملاک اتخاذی از رای اخیر هیأت عمومی به شماره ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۲۵۲۵ مورخه ۱۴۰۰/۹/۱۶ می باشد و ایضاً مواردی از قبیل نحوه تسویه تسویه قراردادها و توضیح قراردادهای سر رسید گذشته و معوق و عادی و حکم هر کدام از آنها را مورد بیان قرار داده است و شرح وظایف بانک ها و شعب در نحوه رسیدگی به تقاضاهای اشخاص را در این دستورالعمل به نحو کامل و مستوفی بیان نموده است و احکام مندرج در این دستورالعمل در راستای اهداف مقنن بوده و در حدود اختیار بانک سپه در تدوین دستورالعمل برای اجرای هر چه بهتر قانون ، نگارش یافته اند ، فلذا به استناد بند ب ماده ۸۴ از قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ رای به رد شکایت صادر می نماید. رای صادره ظرف بیست روز پس از صدور قابل اعتراض از ناحیه ریاست محترم دیوان یا ده نفر از قضات ارزشمند دیوان عدالت اداری است.

دکتر محمد علی برومند زاده

رئیس هیأت تخصصی مالیاتی ، بانکی

دیوان عدالت اداری